

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/231/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316213302
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316213302.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, vo veci žalobkyne: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanej: Z. M., nar. XX. O. XXXX, bytom E. T. XXX/XX, O., o zaplatenie 707,47 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. júna 2018 č. k. 30Csp/28/2016-60, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 225,13 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne od 29.7.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a III. žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. c/, k/, § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoSÚ“), § 52 ods. 1, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo len „O. z.“), § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie vlády“).

Vecne dôvodil uzavretou úverovou zmluvou medzi právnou predchodkyňou žalobkyne (Consumer Finance Holding, a.s.) a žalovanou zo dňa 25.6.2012, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.400 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 56,21 eur, v počte splátok 36. Žalovaná celkovo v splátkach uhradila sumu 1.174,87 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. O. z. a súčasne zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ, keďže právna predchodkyňa žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva o úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť a to adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. c/, k/ ZoSÚ). Poskytnutý úver pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy považoval súd prvej inštancie za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ). Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je dôvodná v časti o zaplatenie 225,13 eur (1.400 eur - 1.174,87 eur), pretože žalobkyni (pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania bola na žalobkyňu postúpená spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.) vznikol nárok na vrátenie istiny bez úrokov a poplatkov a žalovaná uhradila veriteľovi sumu 1.174,87 eur, pričom úver bol poskytnutý v sume 1.400 eur. V tejto časti preto žalobe vyhovel a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 69 % a žalobkyňa v rozsahu 31 %. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu vznikol žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38 % (69% - 31%). Pretože žalovanej žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku zjavne v jeho vyhovujúcej časti podala žalovaná včas odvolanie. Uviedla, že dňa 27.7.2018 jej bol doručený rozsudok na uhradenie pohľadávky voči žalobkyni. V októbri 2016 bola vyzvaná žalobkyňou (Intrum Slovakia s.r.o.) na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 733,09 eur s príslušenstvom. Na výzvu žalovaná okamžite zareagovala a pohľadávku začala spoločnosti uhrádzať formou splátok. Prvá splátka bola uhradená 21.10.2016, posledná 21.9.2017 a to vkladom na účet spoločnosti s variabilným symbolom XXXXXXX. Spolu takto žalovaná žalobkyni uhradila sumu 863,89 eur. Potvrdenia o platbách priložila k odvolaniu. Z uvedených dôvodov považuje odvolanie za opodstatnené a žiada o prešetrenie veci.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovanej nevyjadřila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie (posudzujúc ho podľa obsahu) bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať úver, poskytnutý právnu predchodkyňou žalobkyne žalovanej na základe zmluvy o úvere za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. c/, k/ ZoSÚ). Preto žalobu považoval za dôvodnú v časti o zaplatenie 225,13 eur (1.400 eur ako suma poskytnutého úveru - 1.174,87 eur ako zaplatené splátky podľa priloženého prehľadu o splátkach a úhradách s posledným údajom zo 7.6.2016).

6. Žalovaná vo svojom odvolaní namieta, že žalobkyni uhradila navyše sumu 863,89 eur, čo nebolo súdom prvej inštancie zohľadnené, pričom toto sa dozvedela až z rozsudku, ktorý jej bol doručený dňa 27.7.2018.

7. Podľa § 116 ods. 1 CSP ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.

8. Podľa § 116 ods. 2 CSP ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

9. Podľa § 116 ods. 3 CSP ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

10. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručoval žalovanej žalobu s prílohami na vyjadrenie spolu s poučením na adresu uvedenú žalobkyňou v žalobe, t. j. E. T. XXX/XX, O. (č. I. 34). Zásielka sa vrátila súdu späť ako neprevzatá. Následne súd prvej inštancie vykonal lustráciu: 1/ v Sociálne poisťovni, z ktorej je zrejmé, že žalovaná je (resp. v tom čase bola) v trvalom pracovnom pomere u zamestnávateľa Optocon technologies s. r. o., Strojnícka 29, Bratislava, IČO: 31 365 507, 2/ v registri obyvateľov, z ktorej vyplynulo, že žalovaná je prihlásená na trvalý pobyt na adrese označenej v súlade so žalobou, 3/ v ZVJS s výsledkom, že hľadaná osoba sa v evidencii ZVJS nenachádza.

11. Doručovanie predstavuje dôležitý procesný úkon súdu vo vzťahu k ostatným subjektom konania s dôležitými účinkami pre ďalší priebeh konania. Vzhľadom na koncepčné nastavenie systému doručovania v Civilnom sporovom poriadku, ktorý je založený na pomerne tvrdom uplatňovaní fikcií doručenia, je potrebné normatívne upraviť postup pri doručovaní najzásadnejšieho procesného úkonu - žaloby, s ktorým sú spojené závažné dôsledky. Konštantná judikatúra Súdneho dvora EÚ si vyžaduje obligatornosť určitých vyšetrovacích úkonov vo vzťahu k pobytu žalovaného (fyzickej osoby), ktoré sú nevyhnuté pre materiálne účinky reciprocit v rámci voľného pohybu súdnych rozhodnutí v rámci EÚ (porovnaj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci Cornelius de Visser C-292/10, Gambazzi C-394/07). Tvrdé fikcie doručenia teda musia mať podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ určitú výnimku pri doručovaní toho najzásadnejšieho procesného úkonu, akým je žaloba. Treba však zdôrazniť, že vyšetrovacie úkony podľa odseku 1 robí súd v konaní iba raz (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 420).

12. Žaloba sa doručuje na vyjadrenie žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, buď na adresu, ktorú uviedol žalobca v žalobe, alebo na adresu evidovanú v Registri obyvateľov Slovenskej republiky (príp. na adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky). Ak žalobca uvedie adresu žalovaného priamo v žalobe, odporúča sa rešpektovať žalobcom označenú adresu, keďže sa vychádza z predpokladu, že žalobca miesto pobytu žalovaného pozná. Ak zlyhá doručovanie žaloby týmto postupom, je súd povinný doručiť žalobu na vyjadrenie na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a). Ak sa ani takýmto postupom nepodariť žalobu doručiť, je súd povinný uskutočniť vyšetrovacie úkony na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Pôjde o úkony dopytu na Sociálnu poisťovňu, daňový úrad, obec, ústav na výkon trestu odňatia slobody a pod. Zákonodarca nestanovil taxatívny výpočet úkonov, ktoré je súd povinný v konaní vykonať. Je preto vhodné vykonať úkony, ktoré súd vykonával na zistenie skutočného pobytu žalovaného aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Ďalší postup sa bude odvíjať od výsledku vyšetrovacích úkonov podľa odseku 1. V prípade, ak sa súdu uvedeným vyšetrovacím postupom podarí zistiť skutočný pobyt žalovaného doručuje mu všetky ďalšie písomnosti na adresu, ktorá zodpovedá takto zistenému skutočnému pobytu. Naopak, ak sa uvedeným postupom súdu skutočný pobyt žalovaného zistiť nepodariť, zverejní sa oznámenie o podanej žalobe na webovej stránke príslušného súdu, ako aj na jeho úradnej tabuli. Ficcia doručenia nastáva uplynutím 15-tich dní od zverejnenia tohto oznámenia. Všetky ďalšie písomnosti však súd doručuje na adresu uvedenú v § 106 ods. 1 písm. a) s následkom fikcie doručenia podľa § 111 ods. 3 CSP (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 420).

13. V danej veci je zrejmé, že žalobkyňa nemala možnosť sa k žalobe s prílohami vyjadriť (pretože jej neboli doručené), uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Vyjadrenie sa k žalobe patrí medzi práva žalovaného na spravodlivý proces, prostredníctvom ktorého sa žalovanému dáva možnosť brániť sa proti žalobcovmu nároku, uviesť skutočnosti preukazujúce opak žalobcových tvrdení, navrhnúť dôkazy. Z obsahu súdneho spisu rovnako nevyplýva, že by žalovaná mala o prebiehajúcom súdnom konaní vedomosť, resp., že sa mu zámerne vyhýbala.

14. Ak súd prvej inštancie pri aplikácii ustanovenia § 116 CSP zistí, že žalovaný má uzavretý stabilný pracovný pomer a na adrese evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky sa nezdržiava (v danom prípade skutočný pobyt žalovanej ani nebol dostatočne súdom prvej inštancie zisťovaný) a nepokúsi sa mu doručiť žalobu na pracovisko, môže porušiť jeho právo na spravodlivý proces; uvedené neplatí, ak sa dostatočným spôsobom preukáže, že žalovaný mal o spore vedomosť (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. júla 2019 sp. zn. 7 Cdo 51/2019, Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 7/2019). Ústavný súd Slovenskej republiky považoval vyššie uvedený výklad ustanovenia § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktorý zaujal najvyšší súd, za logický, presvedčivý a ústavne konformný, pričom tak, ako na to najvyšší súd poukazuje, ide aj o výklad opierajúci sa o európske právo. Zohľadňuje totiž osobité postavenie, aké v rámci doručovania súdnych písomností má doručovanie žaloby žalovanému, ktorý je fyzickou osobou. V nijakom prípade nemožno tento výklad považovať za arbitrárny, či za zjavne neodôvodnený (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21.11.2019 sp. zn. II. ÚS 340/2019).

15. Zásadný význam riadneho doručenia žaloby spočíva v tom, že práve týmto aktom sa žalovanému materiálne poskytuje procesný priestor zúčastniť sa konania so všetkými právami a povinnosťami s tým spojenými, vrátane možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany ako základných, nie však jediných procesných inštrumentov, ktorými strany v spore pôsobia v záujme dosiahnutia pre nich priaznivého výsledku. Upretie tohto priestoru preto nesporne predstavuje zásadný zásah do výkonu procesných oprávnení strany sporu, ktorého dôsledky, pokiaľ nie sú v konaní odstránené alebo aspoň podstatne eliminované, nie sú s právom na spravodlivý proces bez akýchkoľvek pochybností zlučiteľné. Tomu zodpovedá z citovaných ustanovení zákona vyplývajúca povinnosť súdu v každom prípade, keď nedôjde k doručeniu žaloby žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu, vykonať šetrenie potrebné na zistenie jeho skutočného bydliska, ktoré sa v súdnej praxi realizuje najčastejšie z verejných evidencií Sociálnej poisťovne, daňovej správy, obce, Zboru väzenskej a justičnej stráže, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny alebo tiež i inými dostupnými prostriedkami, ktorými je možné zistiť miesto, na ktorom sa žalovaný zdržiava, najmä však použitím informácií z iných spisov, dotazom u príbuzných, súčinnosťou so zamestnávateľom alebo za pomoci polície alebo súdneho exekútora (porov. uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20.2.2019 sp. zn. 11Co/48/2019, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19.9.2017 sp. zn. 5CoP/50/2017).

16. V danej veci dôsledkom procesného pochybenia súdu prvej inštancie pri doručovaní žaloby žalovanej je, že žalovaná sa o spore a o jeho skutkovom základe dozvedela až z odôvodnenia napadnutého rozsudku, čím bola z konania pred súdom prvej inštancie úplne vylúčená. To viedlo k tomu, že žalovaná mala možnosť prvýkrát uplatniť prostriedky procesnej obrany až v odvolaní. Tieto však už i napriek ich zásadnosti prirodzene nemohli formovať rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom spektre rozhodujúcich skutkových a právnych otázok; prvoinštančný súd im nevenoval pozornosť, preto nevykonal dokazovanie a na jeho základe neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výšky.

17. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej a v časti trov konania (závislý výrok) zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní procesne predpísaným spôsobom doručiť žalovanej žalobu (v zmysle vyššie uvedeného) so všetkými jej prílohami a rovnako tiež i ďalšie podania a listiny, poučiť ju tiež o procesných právach a povinnostiach. Ďalej súd prvej inštancie poskytne žalovanej priestor pre uplatňovanie prostriedkov procesnej obrany. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne (v časti, ktorá zostala predmetom konania) s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo.

19. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán sporu.

20. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

21. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.